

Nr 46.

LANDSKAPSLAG

om polisförvaltningen.

Föredragen för Republikens President den 12 juni 1981.

Utfärdad i Mariehamn den 6 juli 1981.

I enlighet med landstingets beslut¹⁾ stadgas:

1 kap.

Polisväsendets organisation.

1 §.

Den högsta ledningen av och tillsynen över landskapets polisförvaltning utövas av landskapsstyrelsen.

Beträffande landskapets polisförvaltning finns bestämmelser även i förordningen om handhavande av rikets allmänna lokalförvaltning och om polisväsendet i landskapet Åland (26/80).

2 §.

Landskapet Åland utgör ett polisdistrikt, benämnt Ålands polisdistrikt.

För handhavandet av på polismyndigheten inom distriktet ankommande uppgifter finns ett centralkansli i Mariehamn samt lokalkanslier i Finströms, Föglö och Kumlinge kommuner.

Polismyndighetens verksamhet bedrivs inom en ordnings-, en brottmåls- och en kansliavdelning. Avdelningarna kan indelas i byråer.

3 §.

Polischefen i Ålands polisdistrikt benämns polismästare. För handhavandet av polisuppgifterna kan därutöver anställas följande innehavare av fast befattning

1) en överkommissarie och en sekreterare samt erforderligt antal kommissarier, vilka alla jämte polismästaren räknas till polisbefälet;

2) överkonstaplar, som räknas till polisunderbefälet;

3) äldre och yngre konstaplar, som räknas till polismanuskapet; samt

4) kanslistar, biträdande kanslistar och maskinskrivare, som räknas till kanslipersonalen.

Dessutom kan anställas innehavare av extraordinarie befattning, tillfälliga funktionärer samt personal i privaträttsligt anställningsförhållande.

2 kap.

Polisdelegationen.

4 §.

Polismyndigheten biträds av en polisdelegation med uppgift att effektivisera och främja polisverksamheten.

På delegationen ankommer särskilt

1) att följa polisens verksamhet för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt övrig polisverksamhet;

2) att ta initiativ till erforderliga åtgärder för främjande av allmän ordning och säkerhet även om övrig polisverksamhet;

¹⁾ Ls framst. nr 20/1980—81
Lu. bet. nr 23/1980—81
Stu. bet. nr 30/1980—81

3) att avge yttranden rörande förhållandet mellan allmänheten och polisen; samt

4) att handlägga till delegationens kännedom inkomna ärenden angående förhållandet mellan allmänheten och polismyndigheten.

5 §.

Polisdelegationen har åtta medlemmar, valda för samma mandatperiod. Landskapsstyrelsen utser en av sina ledamöter till delegationens ordförande. De övriga sju medlemmarna jämte personliga ersättare för dem utses av landskapsstyrelsen för en mandattid som motsvarar landskapsstyrelsens mandatperiod och med beaktande härvid av att de olika regionerna inom polisdistriktet skall vara representerade inom delegationen. Polismästaren eller vid förfall för honom hans ersättare är på tjänstens vägnar skyldig att närvara vid polisdelegationens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna men inte i fattandet av beslut. För övrigt är inom landskapets polisväsende anställd person inte valbar till medlem av polisdelegationen.

Den som utses till medlem eller ersättare av delegationen skall vara valbar till uppdrag som fullmäktigeledamot.

Har medlem eller ersättare i delegationen avlidit eller av annan orsak frånträtt sitt uppdrag skall ny medlem eller ersättare utses för den återstående mandattiden.

6 §.

Polisdelegationen utser inom sig en viceordförande. Polismästarens ersättare, eller vid förfall för honom annan av polisdelegationen tillfälligt inkallad person, tjänstgör som delegationens sekreterare.

Delegationen samman råder på ordförandens eller vid förfall för honom på viceordförandens kallelse. Delegationen skall sammankallas för behandling av särskilt angivet ärende om kommun eller två medlemmar skriftligen anhållit därom.

Delegationen är beslutför när minst fyra medlemmar, ordföranden medräknad, är närvarande.

Ordföranden och sekreteraren undertecknar delegationens protokoll och skrivelser. Avskrifter av protokollen skall genom sekreterarens försorg tillställas landskapsstyrelsen, polismästaren och kommunstyrelserna.

Angående delegationen gäller i övrigt i tillämpliga delar bestämmelserna om landskapskommittéer.

3 kap.

Kompetenskrav och utnämningar.

7 §.

Kompetenskrav för de fasta befattningarna inom polismyndigheten är

1) för polismästaren: vicensarieexamen eller annan motsvarande utbildning och förtrogenhet med polisverksamhet eller tjänsteexamen för polisbefäl ävensom för befattningens handhavande tillräcklig administrativ erfarenhet;

2) för överkommisarien och sekreteraren samt för kommissarie: vicensarieexamen eller annan motsvarande utbildning och förtrogenhet med polisverksamhet eller tjänsteexamen för polisbefäl;

3) för överkonstapel: tjänsteexamen för polisunderbefäl eller annan motsvarande utbildning;

4) för äldre konstapel: tjänsteexamen för polismanskap eller annan motsvarande utbildning;

5) för yngre konstapel: genomgången polisaspirantkurs eller tillräcklig praktisk erfarenhet av polisarbete; samt

6) för kanslipersonalen: sådan skicklighet och förmåga som ett framgångsrikt handhavande av respektive befattning förutsätter samt för maskinskrivare dessutom en skrivhastighet om åtminstone 7.500 nettonedslag inom en halv timme.

Landskapsstyrelsen kan medge undantag från i denna paragraf föreskrivna kompetenskrav.

8 §.

För att utnämnas till innehavare av i 7 § 1 mom. 1—5 punkterna nämnd befattning krävs dessutom att vederbörande

1) har ett sådant med läkarintyg styrkt tillfredsställande hälsotillstånd, att han kan anses lämpad för polistjänst och att hans syn och hörsel är normala, samt även i övrigt fyller de särskilda krav landskapsstyrelsen eventuellt har fastställt för innehavare av vissa polisbefattningar;

2) har sådana personliga egenskaper som ett framgångsrikt handhavande av befattningen förutsätter.

För att utnämnas till yngre konstapel krävs utöver vad i 1 mom. är stadgat att vederbörande fyllt 20 men inte 35 år.

Landskapsstyrelsen kan medge undantag från bestämmelserna i 1 mom. 1 punkten samt 2 mom.

9 §.

Vad i 7 och 8 §§ föreskrivs om kompetens för innehavare av fast befattning skall i tillämpliga delar gälla även innehavare av extraordinarie befattning, tillfälliga funktionärer samt personal i privaträttsligt anställningsförhållande.

Med iakttagande av bestämmelserna i förordningen om handhavande av rikets allmänna lokalförvaltning och om polisväsendet i landskapet Åland, ankommer på landskapsstyrelsen att antaga och bevilja avsked för innehavare av fast eller extraordinarie befattning vid polismyndigheten på Åland.

Polismästaren antager och beviljar avsked för annan än i 2 mom. åsyftad personal.

4 kap.

Särskilda bestämmelser.

10 §.

Polisman vid ordningsavdelningen skall i tjänsteutövningen bära uniform om inte tjänsteuppdragets art eller andra skäl annat påkallar. Föreligger särskilda skäl kan polismästaren beordra även polisman vid brottmålsavdelningen att tillfälligt bära uniform.

Uniformens utseende bestäms av landskapsstyrelsen i samråd med landshövdingen.

11 §.

Polisman skall ha tjänstemärke vars utseende fastställs av landskapsstyrelsen. Märket skall i tjänsteutövningen medhas.

12 §.

Landskapsstyrelsen tillhandahåller för polisverksamheten erforderlig beväpning och skyddsutrustning och bestämmer i samråd med landshövdingen deras art och slag.

13 §.

Ärende rörande tjänstledighet för polisbefäl och -underbefäl avgörs av landskapsstyrelsen.

Ärende rörande tjänstledighet för en tid av högst sex månader för den övriga personalen avgörs av polismästaren. Avser ansökan

rörande tjänstledighet längre tid än sex månader, avgörs ärendet av landskapsstyrelsen.

Vid behov förordnas vikarie för den som beviljats tjänstledighet.

14 §.

Innehavare av befattning som hör till polisbefälet är skyldig att avgå vid 63 års ålder, innehavare av befattning som tillhör polisunderbefälet eller polismanskapet vid 60 års ålder och innehavare av befattning som tillhör kanslipersonalen vid 67 års ålder.

15 §.

Polismästaren har rätt att med varning bestraffa underlydande innehavare av fast eller extraordinarie befattning samt tillfälliga funktionärer. Härvid skall i tillämpliga delar iaktas bestämmelserna i landskapslagen om disciplinära åtgärder mot Ålands landskapsförvaltning underlydande tjänstemän (27/73).

Anser polismästaren att annat straff än varning kan komma i fråga skall han överföra ärendet att handläggas av landskapsstyrelsen.

16 §.

Närmare föreskrifter om den administrativa organisationen av Ålands polisdistrikt och om den interna beslutsordningen inom polismyndigheten utfärdas av landskapsstyrelsen i reglemente och befattningsbeskrivningar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1981. Genom densamma upphäves landskapslagen den 14 maj 1940 angående i Mariehamn och på landet i landskapet Åland tjänstgörande överkonstaplars samt äldre och yngre konstaplars avgångsålder (6/40).

Sådan i 3 § nämnd befattning som inte inrättats vid denna lags ikraftträdande kan inrättas genom att befattning ombildas varvid innehavaren, utan minskning av den egentliga avlöningen, överförs till den nyinrättade befattningen.

Mariehamn den 20 mars 1981.

O L O F J A N S S O N
talman

K.-G. F a g e r h o l m
vicesalman

J.-E. L i n d f o r s
vicesalman.

